

Kort om risker, regler och annat, bakgrund till kampanjen ”Kolla korken” - för att undvika barnförgiftningar

Bakgrund

Varje år sker tusentals förgiftningstillbud i hemmen med barn som får i sig kemikalier. Oftast gäller det barn mellan tre och fyra år som smakat på rengöringsmedel av olika slag, till exempel maskindiskmedel. Den vanligaste orsaken till sjukhusvård är när barnen fått i sig bränsle, som tändvätska och lampolja, vilket kan orsaka kemisk lunginflammation. Riktigt allvarligt kan det även bli när barn får i sig alkaliska ämnen, som ofta finns i bland annat propplösare och ugnrensningemedel. Kylarvätska som innehåller etylenglykol kan ge svåra njurskador.

Regler för kemikalier i butiker

Kommunernas miljökontor kontrollerar hur butikerna hanterar kemikalier. När det gäller barnsäkerhet är det framför allt två saker som är viktiga:

1. Vissa produkter ska enligt reglerna ha en barnskyddande förslutning. En barnskyddande förslutning är inte helt säker, det betyder bara att det tar längre tid för små barn att öppna den. Kravet på barnskyddande förslutning gäller förpackningar, oavsett storlek, som erbjuds eller säljs till allmänheten för kemiska produkter med följande farosymboler och farobeteckningar:

Hälsoskadlig*

Frätande

Giftig

Mycket giftig

De vanligaste förslutningarna är skruvkorkarna som inte går att få upp om man inte samtidigt trycker nedåt. Vid tillsyn kontrollerar alltså miljökontoren att barnskyddande förslutning finns och att de fungerar. Det är också viktigt att butikerna själva kontrollerar detta när de får varor till butiken.

2. Farliga produkter ska förvaras så att de är svåråtkomliga för små barn. Det är butikens sak att välja hur de bäst löser detta, t ex genom att placera produkten högt, i låst glasmonter eller bakom disk. Produkterna ska också förvaras väl avskilda från mat och dryck.

* Endast produkter med riskfras R65 -Farligt. Kan ge lungskador vid förtäring, *samt* produkter som innehåller 3 % metanol eller mer. Kravet omfattar inte produkter i form av aerosoler eller i behållare med förseglad sprayanordning.

Viktigt för alla att tänka på!

Föräldrar och andra som har kontakt med små barn bör tänka på:

- En barnskyddande förpackning betyder inte att den är helt säker, det betyder bara att den tar längre tid att öppna.
- Håll aldrig över kemikalier från originalförpackning till annan förpackning.
- Förvara kemikalier i låst skåp, eller annan plats som barnet inte kan nå.
- Håll uppsikt vid användandet, till exempel vid grillning, målning etc.
- Vissa barnsäkra förslutningar slutar fungera om de förvaras länge, på grund av att innehållet påverkar plasten i korken/locket.
- Var observant i butiken; står t.ex. lacknaftan så att små barn kan nå? Kolla korken, fungerar den barnskyddande förslutningen på förpackningen du köper? Om inte, säg till personalen.

Vill du veta mer?

Några förslag på länkar där det kan finnas mer information:

www.kemi.se

Kemikalieinspektionen, tfn 08-519 411 00,
kemi@kemi.se

www.konsumentverket.se

Konsumentverket, Tfn 08- 429 05 00,
webbredaktionen@konsumentverket.se

www.giftinformationscentralen.se

Giftinformationscentralen, Tfn 08-331231,
giftinformation@apoteket.se

www.miljosamverkan.se

Miljösamverkans webbplats, klicka kemikalietillsyn